

Les graderies de l'odi

Els skinheads han trobat als camps de futbol el refugi perfecte per exhibir, carregada de violència, la simbologia neonazi. En la majoria de casos controlen les grans penyes de seguidors incondicionals i fins i tot obtenen ajut de les directives.

ARXIU / JORDI MORERA

Els estadis de futbol s'han convertit en l'espai ideal per exhibir l'estètica i la ideologia skin. La passió i la irracionalitat, la violència i la politització que acompanyen l'espectacle futbolístic han permès la profusió de grups juvenils ideologitzats, la majoria monopolitzats per grups de skinheads. Parapetats darrere les porteries dels estadis de futbol, trenquen sovint el *fair-play* i acostumen a protagonitzar tot d'incidents, tant a dins com a fora de l'estadi. Aquest fenomen, que ha tornat a abassegar les portades dels diaris, gràcies al comportament dels temuts *hooligans* anglesos i alemanys durant la disputa del Mundial de França, no és gens insòlit en la societat catalana.

En efecte, tots els clubs dels Països Catalans tenen zones del camp on s'atrinxeren aquests fanàtics incontrolats. Zones que allotgen penyes de seguidors com els Boixos Nois del FC Barcelona, els Yomus del València CF, les Brigades Blanquiazules del RCD Espanyol o els Ultras Mallorca. Dins el triangle Barcelona-València-Mallorca, els caps rapats neonazis hi han organitzat una xarxa incipient de difusió de la seva doctrina, de promoció de les seves activitats i de captació de nous adeptes.

Tots els grups suara esmentats comparteixen trets semblants. Així hi cohabitaven feixistes rapats d'idees xenòfobes que s'han encarregat d'estendre una mateixa estètica entre els assidus al futbol: roba esportiva i militar, xandalls de l'exèrcit espanyol i polos que al coll i a les mànigues llueixen la bandera espanyola. Acostats a l'ultradreta, molts no saben què hi ha darrere les consignes que criden a tot vent.

A Can Barça la punta de llança d'aquest moviment són els Boixos Nois, importadors de la mentalitat *hooligan* anglesa. Erigits l'any 1981 pel seguidor Josep Tortosa, els Boixos Nois van néixer amb l'única missió d'animar l'ensopida graderia del Camp Nou. Els primers Boixos eren joves independentistes i esquerrans, que no es cansaven de bramar contra Espanya, el Reial Madrid i, fins i tot, contra el president Núñez. Però les tendències polítiques del grup comencen a canviar cap el 1986, quan apareix a Can Barça el primer sector neofeixista al si dels Boixos Nois, sector que es consolidarà l'any 1989, coincidint amb l'entrada de Josep Lluís Sureda. Sureda havia estat membre destacat de les Joventuts d'Estat Català —representant de l'ultradreta catalanista— i la persona que més va influir-hi. Actualment, el Boixos són formats per unes 350 persones, to-

talment inclinades al neonazisme, si bé dividides en dos sectors no enfrontats: espanyolistes, que són majoria, i catalanistes.

Històricament, les relacions entre els Boixos Nois i la directiva del Barça no han estat gaire fluides. L'any 1986, Josep Lluís Núñez, espantat per alguns actes violents protagonitzats pels Boixos, desterra el grup de la primera a la tercera grada del Gol Sud, i durant una temporada els crits de "Barça, sí, Núñez, no" s'hi fan sentir de valent. Però a partir del 1994 les relacions entre la directiva barcelonista i la penya canvien radicalment; de fet, esdevenen immillorables. I és aquesta bona entesa que explica que un vice-president del Barça, Joan Gaspart, saltés a la gespa del Bernabeu amb una bufanda dels Boixos Nois.

Durant molts anys, a la zona dels Boixos, s'hi han vist esvàstiques i símbols feixistes diversos. En certs

La violència que segreguen els skinheads als estadis es fa més palesa els dies de partit de màxima rivalitat. Així, en un Barça-Madrid es poden veure a les grades escenes carregades d'odi, com aquesta de la imatge.

Les Brigadas odien tot el que traspui catalanitat

La creu cèltica i l'esvàstica són els símbols distintius de les graderies on s'agrupen els seguidors skinheads. L'actual entrenador del Reial Madrid, Guus Hiddink, va fer treure aquests símbols del camp del Mestalla quan entrenava el conjunt valencianista, ara fa cinc temporades. Tot i aquestes actituds individuals, els símbols feixistes, com l'àguila franquista que es pot veure a la imatge, són un plat habitual als estadis.

desplaçaments han deixat veure, fins i tot, banderes espanyoles amb l'escut franquista. La directiva hi ha mantingut, tanmateix, un bon tracte, que s'ha traduït en ajuts. No és que la directiva del Barça sufragui els Boixos, però sí que els dóna tot de facilitats a l'hora de gestionar viatges als altres camps o de finançar desplaçaments a alguns membres del grup. No és cap temeritat afirmar que molts "boixos" entren de franc per la famosa porta 87. A Can Barça, qui té contacte permanent amb aquests seguidors és Manuel Santos, home de confiança de Joan Gaspart (n'havia estat cap de seguretat de les seves empreses).

Un dels capítols més desagradables d'aquests darrers temps va ser el dia 20 de desembre de l'any passat, quan els líders dels Boixos van exigir a la directiva que s'anunciés per megafonia de l'estadi un minut de silenci en memòria del "boix" Sergio Soto, que havia perdut la vida el 14 de desembre. Soto tenia un ampli historial d'agressions neonazis. Els assessors de Núñez no van acceptar la proposta, però van claudicar per evitar mals majors. Aquesta és, almenys, la versió oficial de la directiva. Tot indica, emperò, que Núñez temia que els Boixos deixessin de ser-li fidels.

Fet i fet, la cosa més sorprenent d'aquell vespre fou la facilitat amb què un grup de caps rapats va arribar a la tercera grada per començar una ferotge batalla contra membres de Sang Culé que, segons els Boixos, havien interromput el mi-

nut de silenci en memòria de Soto. En un tres i no res, una ràtzia de cent skinheads va poder recórrer el perímetre de l'estadi i saltar tots els controls davant la indiferència, segons testimonis presencials, dels membres de seguretat. Alguns d'aquests caps rapats duïen un braçalet fluorescent, semblant al que porten els responsables de seguretat del camp.

La defensa de l'espanyolitat.

Les Brigadas Blanquiazules, penya representativa de l'Espanyol, han perdut efectius des que el club de la carretera de Sarrià ocupa l'Olímpic de Montjuïc. Fonts acostades a la policia asseguren que, amb el trasllat, alguns "brigadas" han passat als Boixos Nois perquè al Nou Camp hi ha "més marxa i més violència". Segons les mateixes fonts, els que han restat a l'Espanyol, entre 150 i 200, han endurit els seus postulats radicals.

ARXIU / RAFA GIL

Racistes, i estretament lligats a l'extrema dreta tradicional a Catalunya, són els hereus més clars de la resistència espanyolista al Principat. Odien tot allò que traspui catalanitat. Per això es mantenen obertament enfrontats amb el seu consell directiu, que va modificar l'himne del club amb l'intent de donar una imatge més arrelada al país. Com manifesten en la seva publicació oficial, "ens canvien les lletres del nom, l'escut, l'himne i el camp, tot això per pressions polítiques dels separatistes. Ens prenen la n, lletra que no va ser canviada ni en la república catalana, igual que l'escut, que es va respectar. L'himne bilingüe en una realitat bilingüe, va i el canvien tot al català, aquesta és una democràcia discriminatòria."

Els Yomus valencians no fan gens curt respecte els hooligans barcelonins. I és que compten amb molts membres vinculats a organitzacions d'extrema dreta, com ara Acció Radical, de signe neonazi, actualment anomenada Sonido AntiSistema (SAS). Els Yomus han participat en agressions de signe xenòfob. Molts d'aquests seguidors van celebrar fins i tot la mort de Guillem Agulló, un jove antiracista i independentista assassinat mentre feia acampada l'any 1993. Fou llavors que a la graderia del Mestalla on s'agrupen els Yomus es va veure una pancarta ofensiva envers el difunt. Capitanejats per Teo Javaloyes, tenen una clara vinculació amb tota la infraestructura creada a València per l'extrema dreta. Els joves caps rapats són qui en duen ara les regnes, constituint així el recanvi generacional dels nostàlgics del franquisme.

Pel que fa a les Illes, són els Ultras Mallorca els qui han fet seu el camp del Lluís Sitjar, fins al punt d'arribar a agredir joves d'ideologia oposada. Situat al gol sud solen lluir, amb tota impunitat, banderes franquistes i emblemes del III Reich alemany. I per més que siguin inferiors en nombre, han aconseguit de controlar els grups de joves que donen suport a l'equip mallorquí.

Jordi Finestres / Carles Vinas

Aspecte de les grades del Mestalla, plenes de seguidors de la penya radical Yomus. Una part d'aquesta penya de seguidors es va mofar de la mort de Guillem Agulló, jove independentista assassinat el 1993.